

Robert Nyberg

I slutet av juni sade 39 av 45 barnmorskor upp sina anställningar på förlossningsenheten i Helsingborg. Detta som protest på grund av otillräckligt med återhämtning. Deras krav var att få tidskompensation för natt- och helgtjänstgöring.

Alla utom sjukhusledningen insåg direkt att det skulle innebära en regional katastrof för förlossningsvården och i förlängningen en hotad patientsäkerhet.

Överläkaren med kollegor på kvinnokliniken i Helsingborg gick ut

med medialt stöd till barnmorskorna med uttalande som "...utan barnmorskor går det inte att bedriva den här verksamheten. Vi kommer inte att kunna ta emot gravida kvinnor".

Efter sommarens förhandlingar har sjukhusledningen backat. De har erbjudit ekonomisk kompensation för nattarbete samt schemalagd tid för att delta i utvecklings- och arbetsmiljöprojekt. En liten seger och än är inte historien slut.

Tack för att ni kämpar för oss alla.

EN ANNAN VÅRD ÄR MÖJLIG

Under sommaren har vi nu traditionsenligt fått uppleva och läsa om ännu en säsong av kaos med många vakanta arbetspass och stängda vårdplatser. Som om vore det en naturlag och inte beroende på politiska beslut om hur hälso- och sjukvården ska fungera. Men vi har parallellt fått bevittna en annan historia.

Det är nu slutsprint inför de nationella vårdprotesterna den fjärde september och vi kommer att ägna detta nummer åt det. Vi vet att de landsomfattande protesterna som kommer att ske endast är startskottet. Gemenskapen, kontakterna och erfarenheten kommer att leva vidare och spridas. Det kommer att vara avgörande vid varje tillfälle där vi behöver känna en kollektiv styrka i ryggen. Vid varje tillfälle där vi behöver kämpa tillsammans.

Det här är bara början.

KAMPEN GÄLLER OSS ALLA

I skrivande stund är över 20 städer igång med att förbereda inför fjärde september på respektive ort. Vårdpersonal av olika kategorier, patientorganisationer, studenter och privatpersoner har samlats under den gemensamma parollen "Slut på rean - en annan vård är möjlig!". Det är inte första gången vårdpersonal själva stått för problemformuleringarna angående situationen i hälso- och sjukvården. Det tvärprofessionella samarbetet tillsammans med patienter har dock varit framträdande i detta nätverk.

De många lokalgrupperna ser olika ut beroende på vilka som är engagerade i den staden. I en del är det vårdprofessioner av olika kategorier som är mest drivande, i andra är det patienterna. En del krav är gemensamma för grupperna nationellt men lokala frågor och kamper kommer också att tas upp den 4/9. Gruppen "Rädda vårt sjukhus" från Trelleborg deltar och förstärker striden om sitt akutsjukhus. Gruppen Sollefteå Framtidens Akutsjukhus kommer att anordna en budkavle som ska färdas från Sollefteå via Kramfors till Härnösand.

"Facket stödjer oss men kampen är vår egen" säger initiativtagarna i media. De största fackförbunden där många vårdprofessioner är medlemmar har stöttat initiativet nationellt och vissa lokalavdelningar som Vårdförbundet Västra Götaland och Östergötland har uppmuntrat sina medlemmar att delta i protesterna den 4/9. Sveriges Arbetsterapeuter gick ut med meddelandet att de ställer sig bakom manifestationen eftersom "solidaritet och samarbete mellan yrkesgrupper inom vården gör oss starkare." Unga Byggares solidaritetshälsning till vårdpersonalen visade tydligt på att den här frågan och kampen gäller oss alla.

Patientföreningar som Blodcancerförbundet och Njurförbundet har gått ut med stöduttalande för att de som jobbar inom hälso- och sjukvård ska få möjligheter att ge bästa möjliga vård. "Vi ska hjälpa vårdpersonalen att få gehör i ett större sammanhang, det ska bli ett större engagemang överhuvudtaget för sjukvården i Sverige och för sjuksköterskor och den övriga vårdpersonalens arbetsmiljö" säger en från arrangörgruppen i Skellefteå.

Under arbetet med förberedandet av fjärde september har nätverket växt och spänner nu över stora delar av landet. Nya kontakter har knutits lokalt och nationellt. Vi har hjälpt varandra med banderollmåling, affischering, debattartikelförfattande och att anordna demonstrationer. Vi har visat prov på vad som är möjligt när vi arbetar tillsammans. Kontakta din lokalgrupp och hjälp till i din stad med det som är kvar att göra inför dagen.

Några röster om 4/9

Lars Rocksén, ST-läkare i anestesi och intensivvård i Örnköldsvik: Den viktigaste frågan som ställs på morgonronden är hur många patienter som skall skrivas ut. Varje natt ägnas en stor del av tiden till att leta en avdelning där belastningen inte är så tung att de tolererar en patient till, ofta som överbeläggning. Över hela Sverige sker strykningar av planerade operationer för att det saknas en säng att lägga patienten i efter operationen. På överlastade sjukhus som är upphackade i allt mindre enheter där kostnaden för patientens vård helst ska tas av någon annan finns det ingen plats för omtanke.

Samtidigt sliter sjuksköterskor och läkare varje arbetspass ofta under orimliga förhållanden för att ge patienterna den vård de förtjänar. En del slits ut i axlar och händer av allt för tungt arbete. Andra, framför allt yngre, slängs in med för dålig introduktion i en överlastad produktionsenhet och blir utbrända av stressen.

Personalen kommer att välja att gå sönder själva innan de låter patienten fara illa. Pengarna spenderas på dyra kortsiktiga brandsläckningslösningar istället för att se långsiktigt. Det saknas inte pengar men desperata kortsiktiga lösningar kostar allt mer av verksamhetens pengar.

Så här kan vi inte ha det. Därför engagerar jag mig för att visa att #enannanvårdär möjlig

Marianne Stathin, specialistundersköterska, ordförande SUSF: Jag är med i demon för att alla ska ha möjlighet till den bästa vården, att kompetensbristen ska åtgärdas och att politikerna bör lyssna på professionen. Enda sättet att nå fram är att vi alla yrkesprofessioner tillsammans slutar upp och gör en gemensam sak. Enskilda har ingen av oss en chans att få våra röster hörda. Ska vi sluta behandlas som objekt i vården behöver vi stå tillsammans och diktera gemensamma villkor. Annars har vi en nedåtgående spiral av ojämställdhet. Det tvärprofessionella teamet är den största tillgången. Viljan hos politiker bör vara att sjukvården ska ha så hög status att vi alla kan känna en stolthet och trygghet - oavsett om vi är sjuka, äldre eller personal. Det är med sorg vi ser hur vården tappat sin sociala ställning och rang.

Erik, nyutexaminerad psykolog: Jag har valt mitt yrke för att jag vill kunna känna att jag gör något vettigt och meningsfullt på jobbet. Där jag jobbar är vi många, från alla vårdens professioner, som sliter hårt. Vi gör det för att vi bryr oss om våra patienter. Tyvärr sliter vi i motvind. Uppifrån får vi mest pekpinna och snack om "kostnadseffektivitet". Den effektiviteten blir oftast dyrare i längden när patienter skrivs ut för tidigt eller patientkontakter kortas ner. Det drabbar patienterna men jag har också sett för många kollegor som burit arbetsplatsens brister på sina axlar och själva blivit sjuka på kuppen. Nu får det vara slut på det! Förändring kommer inte av sig själv utan när vi går ihop och sätter ner foten! Vi ses den fjärde!